

rült kieszközölni Baker pasának kinevezetését Kurdisztán fő kormányzójává; a porta erélyes megjegyzéseket tesz az angol követnek a hadihajóknak a bezika öbölbe való érkezése miatt s haladéktalan eltávolításukat követeli; sőt Konstantinápolyban híre kelt sir Layard visszahivatásának is. — A szultán mintha felfogta volna, hogy beállott az utolsó döntő pont az angol gyámság lerázására. Abdul Hamid azon van, hogy megakadályozza a nyugoti hatalmak beavatkozását birodalma ügyei-be, mi végből ő maga sürgeti a reformok életbe léptetését. A szándék szép, csak hogy ugy látszik nincs más rendeltetése, minthogy — szándék maradjon. A tervezett reformok életbeléptetésére pénz kell. A szultánnak meg annyja sincs, hogy kifizesse hivatalnokait s seregét. Önmagában Törökország semmire sem megy, semmit sem fog elérni. Ha sulyosnak találja Anglia gyámságát a mi érthető, más támaszokat kell keresnie, kik ha nem is szövetségesei, legalább jóakarói s erre alig fogja magát elhatározni az Airífi-féle átmeneti miniszterium.

A „Sz. P. Vjed.“ Lord Dufferie Áthelyezéséről szóló hírek alkalmából című cikkében így szól: „Lord Dufferienek Pétervárról Konstantinápolyba való áthelyezését azon célból, hogy Anglia s Oroszország együttműködjenek a Török birodalomban levő keresztények sorsának békés javításán, mint az a berlini szerződés 23 és 42. pontja határozza, csak üdvözölünk lehet. De ha ez áthelyezést a végből teszi az angol kormány, hogy Konstantinápolyban oly diplomatának bírnjon, ki teljesen ismeri az orosz kormány szándékait s törekvéseit, tehát hogy sikeresen harcolhasson ezek ellen.

Törökország fővárosában a keleti kérdés arenáján, akkor csak sajnálkoznunk kell ama vendégkerület miatt, melyet Pétervártól élvezet s amaz orosz nyíltszívűsége, melylyel az itteni miniszterek részéről találkoztunk ez a nevezetes diplomata s Anglia államférfiainak egyik kiváló tagja.

Csak a mai orosz lapok hozzák azt a táviratot, mely a „P. L.“ hétfői tudósítása alapján Andrassy lemondásáról szól.

VIDEKI ÉLET.

Kézdí-Vásárhely 1879. aug. 16.

Tekintetes szerkesztő ur!

„Megnehezült az idők viharos járása fölöttünk,“ mondja egyik költőnk, de elmondhatjuk vele mi kézdí-vásárhelyiek is. Társadalmi életünk pang; közügyeink vonaglanak, s ezek között különösen az iskolák azok, melyek a legsiralmasabb jövőnek néznek elébe, hacsak be nem következik az, a mi a szarancsétlen város jobb érzésű egyénéi kised phalanxának kebleiben pium desideriumként él, hogy t. i. vegye át azokat az állam.

Ha valahol erre nagy szükség volt, ugy bizonyára nálunk van. Régi igazság, hogy valamely város polgársága jólétének, előhaladottságának és felvilágosultságának legbiztosabb hőmérője a keblében levő tanítványok. Ha ezek számszok és virágzóak, akkor biztosan következtethetünk arra, hogy a közös jólét és boldogság szilárd alapokon nyugosznak, ha ellenben csekély számuak és tengődő életűek, akkor bátran elmondhatjuk, hogy „baj van Izraelben.“ No, mi nem dicsekedhetünk azzal, hogy sok az iskolánk; hanem az igazat megvallva, a mi bölcs korifeusaink nem is azzal szeretnének dicsekedni, hogy sok van, hanem azzal, hogy egy sincs. Biz ez egy kissé furcsa, de igaz. Városunknak csupán egy elemi községi fiu- és leányiskolája van, meglehetősen mostoha viszonyok között tengődő; a legközelebbi időben ez ellen is is formális agitációk indultak meg. Egyik korifeus — pedig tanult ember — körülbelül ilyenformán igyekszik unatfelen kapacitálni a reá hallgató és könnyen félrevezethető apró potentátokat: „Mink nekünk az iskola és az a sok... tanító (!) hiszen a ki gyermekeit taníttatni akarja és tudja, az máshová is elviheti“ stb. Persze ő kegyelme könnyen beszél, mert már régen telesszedte magát a szegény, tudatlan nép zsirjából. Legjellemzőbb az, hogy ilyen és ehhez hasonló dolgok fel a városi képviselő gyűlésen is merülnek fel. Boldog isten! még megérjük, hogy keresztres háborút hirdetnek ezen iskola és annak nyomoru tsnitói ellen. Hát ők az okai annak, hogy a városnak nincs jövedelme? ők cselekedték azt, hogy a közügyek rovására egyikét ember Danaidák hordóját eszünkbe juttató zsebeibe foly mindaz, a minek a város kasszájába kellene befolya? s végül ők esztől zölték-e azt, hogy a kormány a városnak a regálék kiadására vonatkozó határozatát elvetette? Bizonyára nem. De azért még is el kell őket csapni, mert ők emésztik föl a városnak minden jövedelmét (körülbelül 3000 frtot), legalább a mi bölcs Catonk folytonosan ezt hangoztatja: csapjuk el a tanítókat s mindjárt lesz jövedelm. Csak a napokban is kérve kérte az egyik képviselő bizotts. tagot egy városi tekintélyes hölgy: „Ugyan kérem

édes N. az isten megfizeti, csapjanak el nehányat a közül a sok haszontalan tanítót közül!“ De itt történt meg az is, hogy egy iskolászki tag indítványozta, miszerint szünetében a tanítóknak ne adjanak fizetést, mert — ugymond — akkor nem tanít.

Rég vártam már, hogy e majdnem hihetetlennek látszó dolgokat megszelleztesse valaki, de miután ez nem történt, tesszem én Tudom ugyan, hogy célt nem érek vele, de legalább saját keblemen könnyitek általa.

Mielőtt bezárnám leveletem, még csak arra kérem tisztelt szerkesztő ur, el ne árulja senkinek hogy ki írta e tudósítást, mert még kétségbe vonhatnák józan eszemet; pedig, fájdalom, a mit irtam szóról szóra igaz.

Valante Mondeaux.

Programja

a magyar unitárius egyház megalapítója s első püspöke Dávid Ferenc halálának 300 ados évfordulóján Székely-Keresztúron 1879 aug 24-ik és következő napjain tartandó unitárius zsinati fötanácsra a székelykeresztúri unitárius egyházközségnek.

1. Augusztus 23-án d. u. a vendégek felszálítása a héjasfalvi indóházról Szentkirályi Árpád, mint a rendező bizottság kiküldöttje vezetése alatt. E közben díszfogadás Ujszékelen az ottani egyházközség és Székely-Keresztúron az egyházkör által.
2. Az egyházi tanácsosok és vendégek elszállásolása. A szállásjegyeket Barabás Lajos helybeli unitárius lelkész ur osztja ki — az elfogadás alkalmával — a diszkapu mellett.
3. Ugyazon este 9 órákor az egyházi tanácsosok közvacsorája a gymnasium udvarán levő étkezési helyen.
4. Augusztus 24-én d. e. 8 órákor az egyházi és iskolai testületek tisztelgése a zsinati fötanács elnökeinél. Indulás a gymnasium épületébe.
5. Ugyanaz nap a délelőtti isteni tisztelet után a meghívottak közébőlje a fenn nevezett étkezési helyen.
6. Ugyanaz nap estvéjén 8 órákor kezdődőleg jótékonycélú bál a gymnasium nagytermében. A bálra külön meghívók nem küldetnek szét, e program szolgálatáért.
- Bélepti díj személyenként 1 frt. Éjjélkor nyerepmény tárgyak kisorsolása. Sorsjegyek ára 20 kr.
- Bélepti- és sorsjegyek Kábdebó István ur kereskedésében és este a pénztárnál kaphatók.
7. Augusztus 25-én a délelőtti isteni tisztelet után a meghívottak közébőlje.
8. Augusztus 26-án egy szűkebb körű ebéd és a vasuton utazó vendégek elszállítása a héjasfalvi indóházhoz.

Figyelmeztetés.

1. Augusztus 24-én egész napi táviradi szolgálat van berendezve, a helybeli táviradi hivatalnál.
2. A zsinati fötanács gyűléshelyisége a gymnasium épületében van berendezve. Ugyanott egy külön terem a hirdatudósítók számára.
3. Mindennemű felvilágosítás, utbaigazítás a gymnasium épületében levő rendezőségi állandó irodában (iskolafőnöki szolga, emeleten a lépcsővel szembe) nyerhet.
4. Ide vannak letéve az egyházi tanácsosoknak esetleg nem kézbesíthetett asztal- és szállásjegyek.
5. Az asztaljegyeket étkezés alatt egy rendezőségi tag beszedi.

Felhívás.

A házi ipart és ipari oktatást terjesztő egyesület választmányja sepsi-szentgyörgyi szöveg tanműhelyében — miután állandó helyiséggel bír — a könnyebb tanulmány végett bennlakást és étkezést határozott azon nő tanulók részére, kik ezen iparágban magokat ki akarják képezni.

Felhivatnak tehát azon szülők és gyámok, kik gyermekeiket vagy gyámoltjukat ezen ipar megtanítására szánják s hol a rendszeres tanítás, bennlakás és étkezés szeptember hó 8-án kezdődik, hogy a felvétel bennlakás és étkezés iránti kérsüket, legalább is 14 éves életkorral keresztlevelet mellékelve f. hó 27-ig föltpan urhoz, mint az egyesület elnökéhez adják be.

A bennlakás és étkezésre vonatkozó szabályzatot lásd e lap idei augusztus 2-iki számában. Megjegyzendő, hogy fiuk étkezhetnek közösen a szabályzatban meghatározott díjért, de nem lakhatnak bent.

Sepsi Szentgyörgy, 1879. aug. 18-án.

Elnöki megbízásból:
Tarcali Endre,
titkár.

Értesítés.

A kézdí-vásárhelyi felső népiskolánál a jövő 1879/80-iki tanévre a beiratások f. évi szeptember hó 1-n és 2-ikán fognak eszközöltetni; a javító,

pót- és felvételi vizsgálatok pedig ugyanazon hó 3-án tartatnak meg. A rendes előadások szeptember 4-én kezdődnek. A tandíj egész évre 4 frt. a beiratási díj 50 kr. Ezen összegek a beiratáskor azonnal lefizetendők. Szegénységi bizonyítványt előmutató tanulók tandíjmentesek.

K. Vászárhely, 1879. aug. 16-án.

Az isk. igazgatóság.

KÜLÖNFÉLÉK

— Albrecht főherceg csütörtökön külön vonattal Marosvásárhelyre érkezett Bauer altábornagy, Göller ezredes és egy szárnysegéd kíséretében és a fogadás után azonnal a hadgyakorlatokra kilovagolt. A főherceg a „Transilvniá“-ban lakott s egy napot a hadgyakorlatok megtekintése végett Marosvásárhelyen időzve, a reggeli vonattal Budapestre érkezett s azonnal Bécsbe utazott.

— Szerkesztői üzenetek. T. S. urnak, Brassó. Jövő számunk hozni fogja. — G. M. A beküldött cikk nem közölhető.

† Nekrológ. Zágóni báró Szentkereszt István a mindenkéül becsült és tisztelt főúr f. hó 19-én 63 éves korában jobb életre szenderült. Áldás legyen emlékeztén.

— Szupá A n d o r szintársulata által mult szombaton „Egy katona története“ adatott. A szép és szinpadí siker arattat darab hőse, Komáromy (Renó János) drámai zínésszel, mely bensőséggel játszott, mellette főkép kitűnt Zádor (Sabóran) kedélyes és józú humorával, melylyel a közönségnek sok derült percekert szerzett. Zádorné (Adrien) elég hévvel játszott s pár sikerült jelenete után a közönség ki is hívta őt. Kazalicky (tábornok) és Benkó Jolán (Madlen) Sztupáné (apátnó) tiszta játékkal a darab sikerét és kerekdedségét előnyösen emelték. — Vasárnap a „Piros bugyellár“-került színre. Komáromy (Csillag Pál) csinos alak volt, huszárörmestert kitűnően személyesíté, különösen sikerültnek magán dalai, valamint a Benkó Jolánnal (Zsófi) előadott kettősadalok is élénk tetzésben részesültek. Ez utóbbi nem nagy terjedelmű, de érzéstejes hangját szépen kezelte a közönség gyönyörrel hallgatta Kazalicky (bíró) most is megnyerte tetzésünket, míg Kiss Pista (Kóza Gyurka) kinek — be kell vallanunk — szép tiszta hangja van, ügyetlen játékkal teljesen megmésimittette azon hatást, melyet dalalaival kellett. Hibázánk, ha Zádorné (Peták) a legnagyobb elismeréssel meg nem emlékezünk. Törül messziet tipikus alak volt, határozott tiszta játékkal. — Kedden Szigligetinek a „Bajusz“ című vígjátéka adatott. Szathmáry (Kolta) egyéniségéből folyó sok természetes könnyűséggel játszta nem könnyű szerepét; mindjárt mellette különös kímélet érdemel — Sztupáné (Tusznelda) nyugodt s nagy gyakorlatosságról tanusdok ügyes játékaért. A közönség mindkettőt többször zajosan megtapsolta s kihívta. Benkó Jolán (Adelajd) és Zádor (Hugolini) kifogástalan játékkal tetzést arattak. A mi már most a közönséget illeti, ez a megbortránkozásig hidegen viseli magát ezen derék szintársulattal szemben. A tegnapi előadásom is kongott a terem az ürességtől. Bizony nem válik dicséretre annak a közönségnek, a mely műveltségére olyan sokat szokott tartani.

— Az illyefalvi ifjusági önképző kör által f. évi július 20-án a ref. egyház orgona alapja javára rendezett bál jövedelme 30 frt. o. e. Ezen összegben felülfizettek tks. Petke Pál ur 2 frt., Berkó József járásbíró ur 2 frt. Szász Pálné asszony 1 frt. Fennirt összeg az egyházi előjáróságunk kamatoztatás végett átszolgáltattott.

— Nyilvános köszönet. Tek. Málnási Kristóf helybeli kereskedő ur iskolánk egy szegénysorsu növendékét a lefolyt tanévben minden vasárnap 10 krral segélyezte. Fogadja a nemeskeblű tanúgyarát és szép tetteért a segélyzett növendék és a tanítói kar nevében hálás köszönetem. K. Vászárhelyt, 1879. aug. 16-án. — Erdélyi Károly felső népiskolai igazg.

— Az országos színész kebelet a mult héten tartott nagy horderejű ülésein 21 szintársulaton adott engedélyt egy évre, a többi 8 kerület még nem töltötte be. Az engedélyt nyert szintársulatok a következők: Az aradi színezőgyet, Szabó Antal, Miklósy Gyula, Temesvári Lajos, Károlyi Lajos, Hubay Gusztáv, Homokay László, Szegedy Mihály, Némethy Györgyné, Csóka Sándor, Szuper Károly, Krescsányi Ignác, Kuthy Béla, Bényey István. A győri színezőgyet. Mándoky Béla, Kétszery József, Aradi Gerő, Völgyi György, Sztupa Andor, Kőszegi Endre.

— Az Erdélyi Figyelő, dr. Tolnai Lajos szerkesztése mellett mult vasárnap jelent meg. A mutatványszám tartalmas, kiállításra csinos. Előfizetési ára ez évi decz. végéig 2 frt. 50 kr.

— Felülült zsebmeteszök egy indóházi restauratio egyik asztalánál kedélyesen szörpölgeti kávéját egy idős ur, midőn belép a terem-be egy elegánsul öltözött fiatal ember, monoklivál nyakában nagy arany óralánc s alig látja meg öregünket, oda rohan s minden további szó nélkül nyakába ugrik agyba-főbe ölelgeti, elnevezi „kedves drága uram bátyám“-nak örömét fejezi ki a